

Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2008

Komisja Faunistyczna

Niniejszy raport zawiera 393 obserwacji z roku sprawozdawczego oraz 54 z lat wcześniejszych (wyróżnione podaniem pełnego roku) – akceptowanych przez Komisję i tym samym uznawanych za stwierdzenia. Dotyczą one 92 gatunków i podgatunków. Około 11% zgłoszonych obserwacji nie uzyskało akceptacji (patrz aneks).

W roku 2008 do awifauny krajowej przybył jeden nowy gatunek: mewa preriowa *Larus pipixcan*, stwierdzona już w roku 1994, lecz wówczas uznana mylnie za mewę czarnogłową *L. melanocephalus*. Z ciekawszych obserwacji warto wymienić: pierwsze pewne stwierdzenie brytyjskiego podgatunku mewy żółtonogiej *L. fuscus graellsii* i trzecie podgatunku norweskiego *L. f. intermedius*, drugie stwierdzenia markaczki amerykańskiej *Melanitta americana*, drugie i trzecie mewy cienkodziobej *L. genei*, trzecie i czwarte brodzca plamistego *Actitis macularius*, czwarte siewki złotawej *Pluvialis fulva* i kłaskawki syberyjskiej *Saxicola maurus*, czwarte i piąte czerniczki *Aythya collaris* oraz szóste dzierzby pustynnej *Lanius isabellinus*. Nowością jest również atlantycki podgatunek kormorana *Phalacrocorax carbo carbo* – siedem okazów na Wybrzeżu w latach 1986–1998. Na uwagę zasługują ponadto cztery stwierdzenia sieweczki morskiej *Charadrius alexandrinus* oraz rekordowe liczby stwierdzeń dla: bernikli rdzawoszyjej *Branta ruficollis* (19), gęsi małej *Anser erythropus* (16), lodowca *Gavia immer* (6), orlicy *Larus ichthyaetus* (13) i zaroślówki *Acrocephalus dumetorum* (8).

Stwierdzenia uszeregowano według regionów w kolejności alfabetycznej, a w obrębie województwa – chronologicznie. Kod liczbowy po nazwie gatunkowej w pierwszej części dotyczy okresu sprzed roku sprawozdawczego, a w drugiej – danych z tego roku; w obu przypadkach liczba stwierdzeń łamana przez liczbę osobników; symbol „n” wyraża liczby nieustalone, skrót „ca” liczby przybliżone. Dane dotyczące dzięcioła białoszyjnego *Dendrocopos syriacus* oraz łęgów łabędzia krzykliwego *Cygnus cygnus* ograniczono do stwierdzeń nowych; stanowiska gatunków zagrożonych utajniono.

Komisja dziękuje P. Dubois i V. Rauste za konsultacje w dwóch trudnych przypadkach.

Wykaz stwierdzeń – *List of accepted records*

Kategorie A i C (pojawy naturalne – *natural occurrence*)

Łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus*

LUBUSKIE: 13.04.–27.07.08. – 1 para, Bobrowice, pow. żagański (S. Rubacha).

MAZOWIECKIE: 03.06.08. – 1 para z 2 pull. (foto), Stawinoga, pow. pułtusi (D. Kowalczyk).

PODLASKIE: 19.04.08. – 1 para (foto), pow. białostocki (M. Polakowski, S. i H. Michoń); 28.04.08. – 1 para (foto), pow. białostocki (M. Polakowski, W. Januszkiewicz).

WIELKOPOLSKIE: 26.07.08. – 1 para z 7 pull. (foto), Janisławice, pow. ostrowski (R. Kaczmarek).

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 10.07.08. – 1 para z 2 pull. (foto), jez. Iłgi, pow. ostródzki (T. i J. Gromadzczy).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 16.04.–03.08.08. – 1 para (foto), Mokrzyca, 16.04.–20.07.08. – 2 pary z pull. (foto), Dzwonowo, pow. stargardzki (Ł. Ławicki i inni).

Gęś krótkodzioba *Anser brachyrhynchus*

196/374, 0/0

KUJAWSKO-POMORSKIE: 11.03.2007 – 1 os., Górowatki, pow. sępoleński (W. Plata).

LUBUSKIE: 26.12.2007 – 1 ad. (foto), Pławidło, pow. słubicki (S. Rubacha, G. Jędro).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 23.10.2007 – 1 os. (foto), Sadlno, pow. gryficki (M. Jasiński).

Gęś mała *Anser erythropus*

DOLNOŚLĄSKIE: 19. i 26.01.08. – 1 imm. (foto), Kliszkowice/Powidzko, 26.01.08. – 1 ad. (foto), Dobrosławice, 11.–22.02.08. – 2–3 ad. (foto), Osiek, pow. trzebnicki (W. Lenkiewicz); 26.10.08. – 2 ad. (foto), Ruda Żmigrodzka, pow. trzebnicki (A. Bujanowicz, T. Drazny, W. Lenkiewicz); 01.11.08. – 2 ad. (foto), Radziądz, pow. trzebnicki (W. Lenkiewicz); 11.11.08. – 1 ad. (foto), Jamnik, pow. trzebnicki (W. Lenkiewicz, T. Szymała); 23.11.08. – 1 juv./imm. (foto), Ruda Milicka, pow. milicki, 30.11.08. – 1 ad. (foto), Kaszyce Wielkie, pow. trzebnicki (W. Lenkiewicz).

LUBUSKIE: 19.01.08. – 1 ad., Bieganów, pow. słubicki (P. Czechowski); 23.01.08. – 1 ad. (foto), Pławidło, pow. słubicki (S. Rubacha); 15.02.08. – 1 ad. (foto), Kłopotowo, pow. gorzowski (Z. Kajzer); 24. i 27.03.08. – 2 ad. (foto), Jamno, pow. sulęciński (Z. Kajzer i inni).

WIELKOPOLSKIE: 23.02.08. – 1 ad., Koszuty, pow. średzki (P. Wylegała); 24.02.08. – 1 ad. (foto), Odolanów/Garki, pow. ostrowski (R. Kaczmarek, A. Kania).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 27.01.08. – 1 ad. (foto), Włodarka, pow. gryficki (Z. Kajzer, S. Guentzel, Ł. Ławicki); 04.11.08. – 1 ad. (foto), Jagniątkowo, pow. kamieński (Z. Kajzer).

Bernikła kanadyjska *Branta canadensis*

POMORSKIE: 22.04.–12.06.2007 – 4 pary z łącznie 15 pull. (foto), Gdańsk Zaspą i Jelitkowo (S. Bzoma i inni).

POMORSKIE: 28.05. i 11.06.08. – 1 ♀ z gniazdem (foto), Jez. Somińskie, pow. chojnicki (A. Mohr, A. Berg, J. Antczak); 01.–16.06.08. – 1 para z 1 pull., Gdańsk Przymorze (W. Meissner).

✧ W roku 2007 odnotowano lęgi aż pięciu par w Gdańsku (Meissner & Bzoma 2009).

Bernikla rdzawoszyja *Branta ruficollis*

104/210, 19/30

- DOLNOŚLĄSKIE: 01.02.08. – 1 os. (foto), Kliszkowice, pow. trzebnicki (W. Lenkiewicz);
09.02.08. – 3 os. (foto), Bartniki, pow. milicki (R. Kaczmarek, W. Błażniak, A. Kania);
01. i 09.11.08. – 2 i 1 os. (foto), Radziądz, pow. trzebnicki (W. Lenkiewicz).
LUBELSKIE: 12.11.08. – 1 os. (foto), Kulczyn, pow. włodawski (S. Aftyka).
LUBUSKIE: 03.02.08. – 2 ad. i 2 juv. (foto), Ługi Górzycykie, pow. sulęciński (S. Rubacha, O. Krystek); 09.02.08. – 2 os., PN Ujście Warty, pow. sulęciński (Z. Kajzer, Ł. Ławicki);
21.02.08. – 1 imm. (foto), Kamień Mały, pow. gorzowski (Z. Kajzer, S. Rubacha).
ŁÓDZKIE: 08.03.08. – 2 os., Polusin/Chorzepin, pow. łęczycki (T. Iciek, E. Kalińska-Iciek);
22.03.08. – 1 ad. (foto), Kosew/Lesno, pow. łęczycki (T. Musiał); 30.03.08. – 1 ad. (foto), Orłów-Parcel, pow. kutnowski (K. Myśliwiec, D. Ziembicki).
PODLASKIE: 15.03.–02.05.08. – 1 os. (foto), Wizna, pow. łomżyński (W. Januszkiewicz i inni); 25.03.08. – 3 os. (foto), Grądy-Woniecko/Kossaki, pow. zambrowski (W. Januszkiewicz); 09.04.08. – 1 ad. (foto), Krzewo, pow. łomżyński (A. Gorczewski, G. Grygoruk, J. Kosior).
POMORSKIE: 07.–08.10.08. – 1 imm. (foto), Gdańsk Przymorze (W. Meissner).
ŚLĄSKIE: 28.12.08. – 1 ad., Zb. Goczałkowicki (J. Król).
ŚWIĘTOKRZYSKIE: 24.08.08. – 1 ad. (foto), Cedzyna, pow. kielecki (A. Grzegolec).
WIELKOPOLSKIE: 04.02.08. – 1 imm. (foto), Środa Wlkp. (pow.) (P. Wylegała); 26.02.08. – 1 os. (foto), Siemianowo/Komorowo, pow. gnieźnieński (B. Krąkowski).
ZACHODNIOPOMORSKIE: 28.03.08. – 1 ad. i 1 imm. (foto), Dzwonowo, pow. stargardzki (Z. Kajzer, S. Guentzel, P. Zientek).
✧ Liczba stwierdzeń tego gatunku wzrasta (choć nie wiadomo, czy nie jest to tylko efekt zwiększonej aktywności obserwatorów).

Gęsiówka egipska *Alopochen aegyptiaca*

- POMORSKIE: 15.07.2007 – 1 ad. (foto), ujście Wisły, pow. gdański (A. Kośmicki i inni).
ZACHODNIOPOMORSKIE: 15.04.2007 – 3 ad. (foto), Myślibórz Wielki, pow. policki (F. Joisten).
DOLNOŚLĄSKIE: 28.11.08. – 3 ad. (foto), Zgorzelec (pow.) (M. Stajszczyk, S. Łasica);
14.12.08. – 9 os. (foto), Warzyzna, pow. średzki (A. Kąkol, D. Zelig).
LUBUSKIE: 14.02.08. – 1 ad. (foto), Przyborów/Słońsk, pow. sulęciński (M. Południowski);
02.05.08. – 3 ad. (foto), PN Ujście Warty, pow. sulęciński (T. Grabowski, M. Fedorowicz, M. Kaczmarczyk), 22.–25.05.08. – 2 ad. (foto) tamże (S. Rubacha), 01.06.08. – 1 ad. (foto) tamże (Z. Kajzer, D. Cząstkiewicz).
ŁÓDZKIE: 24.02.08. – 7 os. (foto), Kalinko, pow. łódzki wschodni (Ł. Krajewski, J. Fuss);
07.05.08. – 1 ad. (foto), Borów, pow. łęczycki (Ł. Krajewski i inni).
MAŁOPOLSKIE: 05.–06.04.08. – 1 ad. (foto), Smolice, pow. oświęcimski (R. Gwóźdź, P. Malczyk); 22.04.08. – 1 ad. (foto), Kraków Dąbie (K. Czajkowski, P. Krawczyk);
29.04.08. – 1 ad. (foto), Dwory, pow. oświęcimski (P. Malczyk), 06.06. i 02.07.08. – 1 ad. tamże (J. Betleja, M. Ledwoń); 03.05.08. – 1 ad. (foto), Drwinia, pow. bocheński (K. Kus, P. Szczepaniak, T. Bracik); 22.05.08. – 1 ad., Jankowice, pow. oświęcimski (J. Betleja i inni).
MAZOWIECKIE: 04.02.08. – 1 ad. (foto), zb. Jedlnia-Letnisko, pow. radomski (M. Łukasiewicz, R. Kuropieska).
OPOLSKIE: 17.04.08. – 1 ad. (foto), Opole (M. Zawadzki, T. Tańczuk, M. Kowalski);
19.10.08. – 1 ad. (foto), Zb. Otmuchowski (J. Szymczak).

ŚLĄSKIE: 13.04.08. – 1 ad. (foto), zb. Dzierżno Duże, pow. gliwicki (A. Ochmann, K. Skowrońska); 03. i 24.05.08. – 2 pary z 8 pull. i 4 pull. (foto), 14.09.08. – 31 ad. i juv., Krzyżanowice, pow. raciborski (M. Rojek); 23.–25.05.08. – 3 ad. (foto), Landek, pow. bielski (J. Jagiełko, J. Król); 25.04.–15.06.08. – 1–2 ad. (foto), Wielikąt, pow. wodzisławski (D. Szyra i inni), 16.07.08. – 1 para z 1 pull. (foto) tamże (J. Betleja); 30.05.08. – 2 ad., Zb. Goczałkowicki (J. Betleja, G. Schneider); 12.06.08. – 2 ad. (foto), Kaniów, pow. bielski (J. Betleja).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 01.04.08. – 2 ad., Reclaw, pow. kamieński (Ł. Ławicki, S. Guentzel); 22.04.08. – 1 ad. (foto), Chlewice, pow. myśliborski (Z. Kajzer); 26.04.08. – 1 ad. (foto), Witkowo, pow. stargardzki (M. Sowa); 02.05.08. – 1 ad. (foto), Zacisze, pow. gryficki (P. Zientek); 09. i 15.05.08. – 2 i 3 ad. (foto), Bielinek, pow. gryfiński (Z. Kajzer, M. Jasiński); 11.05.08. – 3 ad. (foto), Pogorzelica, pow. gryficki (Z. Kajzer, K. Drab, M. Żarek); 17.05. i 15.06.08. – 1 i 4 ad. (foto), Kaleńsko, pow. myśliborski (Ł. Ławicki, S. Guentzel); 18.05.08. – 1 ad. (foto), Laska, pow. kamieński (M. i A. Jasiński); 01.06.08. – 3 ad. (foto), Gozdowice, pow. gryfiński (D. Cząstkiewicz, Z. Kajzer), 10.07.08. – 1 ad. (foto) tamże (S. Guentzel, Ł. Ławicki); 08.06.08. – 1 ad., Lubiatowo, pow. pyrzycki (T. Grabowski).

✧ W roku 2008 odnotowano trzy dalsze przypadki lęgów osobników zbiegłych z niewoli. Eksplozja liczby stwierdzeń tego gatunku uzasadnia skreślenie go z wykazu podlegających weryfikacji.

Kazarka rdzawa *Tadorna ferruginea*

DOLNOŚLĄSKIE: 01.06.08. – 1 ♀ (foto), Świdnica (pow.) (M. Dąbek); 11.–23.11.08. – 2 ad. (foto), Stawno, pow. milicki (A. Dławichowska i inni).

POMORSKIE: 15. i 21.06.08. – 2 ♂♂ (foto), rez. Beka, pow. pucki (M. Ściborski); 16.06.08. – 1 para (foto), Gdynia (pow.) (T. i D. Jędryczak).

WIELKOPOLSKIE: 16.05.08. – 1 ♀ (foto), Koło (pow.) (M. Zagalska-Neubauer, G. Neubauer); 25.05.08. – 1 ♀ (foto), Dzierawy, pow. kolski (S. Mielczarek).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 29.07.08. – 2 ad. (foto), Świnoujście (pow.) (S. Niziński, Z. Kajzer, M. Skąpski).

Mandarynka *Aix galericulata*

DOLNOŚLĄSKIE: 21.06. i 03.07.08. – 1 para z 9 pull./juv. (foto), rz. Nowy Rów, pow. średzki (A. Kąkol).

✧ Pierwszy przypadek lęgu poza środowiskiem synantropijnym.

Rożeniec *Anas acuta*

PODLASKIE: 07.05.2007 – 1 gniazdo (foto), 08.05.2007 – 1 ♀ i gniazdo (foto), Brzostowo, pow. łomżyński (P. Świętochowski, A. Dmoch, T. Tumiel).

Helmiatka *Netta rufina*

ŁÓDZKIE: 26.06.08. – 1 ♀ z 2 pull., Sarnów, pow. poddębicki (T. Iciek).

MAŁOPOLSKIE: 24.06.–30.07.08. – 2 ♀♀ z 6 i 7 pull. (foto), 3 pull., Bugaj, pow. oświęcimski (M. Ledwoń); 22.07.08. – 2 pull., Spytkowice, pow. wadowicki (M. Ledwoń, Z. Mazgaj); 31.07.08. – 5 pull./juv. (foto), Rudze, pow. oświęcimski (M. Ledwoń).

ŚLĄSKIE: 03.06.–06.08.08. – 10 ♀♀ z pull. i 3 pull. (foto), Wielikąt, pow. wodzisławski (D. i A. Szyra, J. Betleja); 26.06.08. – 1 ♀ z 6 pull./juv., 26.07. i 06.08.08. – 2 ♀♀ z pull./juv. (foto) i 2 pull./juv. (foto), rez. Łęczczak, pow. raciborski (T. Szczansny, J. Betleja).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 02.–16.06.08. – 1 para z 1 pull. (foto), Police (pow.) (Z. Kajzer, M. Barcz).

✧ Odnotowano co najmniej 18 lęgów, co jest najwyższą liczebnością stwierdzoną dotychczas w kraju.

Czerniczka *Aythya collaris*

3/3, 2/2

LUBELSKIE: 25.09.–20.10.08. – 1 ♂ (fot. 1), Zb. Zemborzycy, pow. lubelski (S. Aftyka i inni).

ŚLĄSKIE: 03.11.–07.12.08. – 1 ♀ (foto), zb. Kuźnica Wareżyńska i zb. Pogoria III, pow. Dąbrowa Górnicza (P. Kmieciak i inni).

✧ Osobnik z Lubelszczyzny został oznakowany kolorowym znacznikiem dziobowym w październiku 2006 we Francji, gdzie widywano go kilkakrotnie w różnych miejscach zanim dotarł do Polski.

Podgorzałka *Aythya nyroca*

LUBELSKIE: 01.07.2006 – 1 ♀ z 2 pull., Stary Brus, pow. włodawski, 03.07.2007 – 1 ♀ z 2 pull. tamże (M. Urban, P. Szewczyk).

LUBELSKIE: 05.–07.08. – 3 ♀♀ z pull., Sosnowica, pow. parczewski (M. Urban, P. Szewczyk, I. Burdzanowska); 05.–08.08. – 2 ♀♀ z pull., Jez. Wytyckie, pow. włodawski (M. Urban, A. i S. Aftyka); 07.08. – 8 ♀♀ z pull., Stary Brus, pow. włodawski (M. Urban, P. Szewczyk, S. Aftyka).

PODKARPACKIE: 03.08.08. – 7 ♀♀ z łącznie 41 pull., Buda Stalowska, pow. tarnobrzegi (J. Grzybek).

Fot. 1. Czerniczka *Aythya collaris*, Zb. Zemborzycy, wrzesień–październik 2008 (fot. S. Aftyka) – Ring-necked Duck, Zemborzycy Reservoir, September–October 2008

Markaczka amerykańska *Melanitta americana*

1/1, 1/1

POMORSKIE: 11.10.08. – 1 ♂ (foto), Jastrzębia Góra, pow. pucki (M. Skakuj, K. Goworek, T. Górny).

✧ Drugie stwierdzenie w kraju. Poprzednie miało miejsce w lutym 1995 w pobliskim Władysławowie (Wilniewicz 2000).

Nur białodzioby *Gavia adamsii*

22/22, 1/1

OPOLSKIE: 05.12.08. – 1 imm., Zb. Turawski (M. Zawadzki, M. Lepka, M. Kowalski).

✧ Pojawy tego nura na południu kraju są dużą rzadkością (Tomiałojć & Stawarczyk 2003).

Lodowiec *Gavia immer*

ca 57/ca 59, 6/6

POMORSKIE: 18.–21.11.2007 – 1 os. (foto), Kuźnica, pow. pucki (A. Kośmicki i inni); 30.12.2007 – 1 ad., ujście Wisły, pow. gdański (D. Szlama, T. Grochowski).

MAZOWIECKIE: 09.03.08. – 1 ad. (foto), Zalew Zegrzyński, pow. legionowski (R. Kraska).

POMORSKIE: 11.10.08. – 1 os., Jastrzębia Góra, pow. pucki (M. Skakuj, K. Goworek, T. Górny); 29.11.08. – 1 ad. martwy (foto), Piaski, 27.12.08. – 1 ad. (foto), Krynica Morska, pow. nowodorski (A. Janczyszyn).

ŚLĄSKIE: 15.11.–24.12.08. – 1 ad. (foto), Zb. Goczałkowicki (J. Betleja i inni).

WIELKOPOLSKIE: 23.–27.11.08. – 1 ad. (foto, wideo), Poznań, Jez. Kierskie (S. i I. Odrzykoscy).

✧ Rekordowa liczba stwierdzeń w roku.

„Kormoran atlantycki” *Phalacrocorax carbo carbo*

7/7, 0/0

ZACHODNIOPOMORSKIE: 20.–28.08.1986 – 1 os. martwy, Zalew Szczeciński (K. Kozłowski); 17.01.1997 – 1 os. martwy, Gryfino (pow.) (M. Zieliński).

POMORSKIE: 23.10.1992 – 1 os. schwytany, Rewa, pow. pucki (K. Biegański); 14.10.1995 – 1 os. martwy, Mechelinki, pow. pucki (A. Sikora); 15.09.1997 – 1 os. martwy, Zatocka Pucka (K. Skóra, S. Bzoma); 15.04.1998 – 1 os. martwy, Kuźnica (H. Sułek), 01.07.1998 – 1 os. martwy, Jastarnia, pow. pucki (J. Necel, A. Bład).

✧ Są to pierwsze udokumentowane stwierdzenia tego podgatunku w kraju, oparte na wiadomościach powrotnych ptaków obrączkowanych nad Morzem Białym (6 okazów) i na wybrzeżu Norwegii (1).

Kormoran mały *Phalacrocorax pygmeus*

60/82, 12/53

LUBELSKIE: 13.08.08. – 1 ad. (foto), Siemień, pow. parczewski (M. Filipiuk, Ł. Dawidowicz); 18.08.08. – 9 ad. (foto), zb. Nielisz, pow. zamojski (M. Radziszewski, A. Kryger, P. Stachyra), 23.08.08. – 18 os. (foto) tamże (M. Lenart), 26.08.–11.09.08. – 22 os. (foto) tamże (S. Aftyka i inni), 28.09.08. – 17 os. (foto) tamże (A. Wąsik, M. Pieńkosz, K. Rydel), 18.10.08. – 13 os. tamże (M. Pieńkosz, M. Lenart), 25.12.08. – 18 os., 30.12.08. – 3 os. tamże (M. Lenart); 26.08.08. – 1 os. (foto), Podlas, pow. biłgorajski (P. Stachyra, K. Książdz); 11.–12.10.08. – 5 os. (foto), 09.11.08. – 4 os. (foto), Ruda Różanecka, pow. lubaczowski (P. Stachyra i inni).

MAŁOPOLSKIE: 24.06.08. – 1 ad., Spytkowoce, pow. wadowicki (M. Ledwoń), 30.09. i 04.10.08. – 1 ad. i 2 juv. (foto) tamże (J. Betleja, M. Baran, A. Bisztyga).

PODKARPACKIE: 15.12.08. – 4 imm., Buda Stalowska, pow. tarnobrzegi (J. Grzybek).

ŚLĄSKIE: 28.01.08. – 1 ad. (foto), Krzyżanowice, pow. raciborski (M. Rojek); 20.04.08. – 3 ad., 23.05.08. – 1 ad., 27.05.08. – 2 ad. (foto), Zb. Goczałkowicki (J. Król, M. Buchalik); 18.08.–27.12.08. – 1–4 ad. (foto), zb. Kuźnica Warężyńska, pow. Dąbrowa Górnicza.

Fot. 2. Pelikan różowy *Pelecanus onocrotalus*, Grojec Adolfin, grudzień 2008 (fot. M. Matysiak) – *White Pelican, Grojec Adolfin fishponds, December 2008*

cza (P. Kmiecik i inni); 12.11.08. – 3 ad., Zb. Goczałkowicki (J. Betleja, A. i M. Śmieta-
na), 10.12.08. – 1 os. tamże (J. Betleja), 26.12.08. – 1 ad. i 1 os. (foto) tamże (J. Król).
ŚWIĘTOKRZYSKIE: 11.05.08. – 4 ad. i 1 imm. (foto), Górki, pow. buski (A. Grzegolec, J.
Sułek, M. Gwardian).

✧ W roku 2008 odnotowano zarówno wysoką liczbę pojawów (ciągi stwierdzeń w tym samym
miejscu potraktowano jako jeden pojaw), jak i największą dotychczas koncentrację liczącą 22
ptaki.

Pelikan różowy *Pelecanus onocrotalus*

ca 67/n+64, 1/1

MAŁOPOLSKIE: 27.10.–23.11.08. – 1 juv. (foto), Spytkowice, pow. wadowicki (K. Jainta,
D. Wiehle, R. Gawęda), 09.12.08. – tenże (fot. 2), Grojec Adolfin, pow. oświęcimski
(S. Gacek i inni), 27.–28.12.08. – tenże (foto), Kraków (K. Niedziółek i inni).

ŚLĄSKIE: 11.11.08. – 1 juv. (foto), Wielikąt, pow. wodzisławski (W. Miłosz i inni).

✧ Wszystkie obserwacje dotyczą tego samego, przemieszczającego się osobnika, który jednocze-
śnie był najdłużej i najpóźniej przebywającym w kraju.

Czapla modronosa *Ardeola ralloides*

63/70, 2/2

ŚLĄSKIE: 16.05.08. – 1 ad. (foto), Katowice (J. Żbikowski).

WIELKOPOLSKIE: 20.06.08. – 1 ad. (foto), zb. Pokrzywnica, pow. kaliski (Z. Hudzia).

Mieszaniec *Ardea cinerea* × *Egretta alba*

LUBUSKIE: 03.06.2007 i 26.04.08. – 1 os. (fot. 3), PN Ujście Warty, pow. sulęciński (Z.
Kajzer, S. Rubacha).

✧ Pierwszy w kraju i rzadki w Europie przypadek mieszańca czapli siwej i czapli białej.

Fot. 3. Mieszaniec czapli siwej *Ardea cinerea* i czapli białej *Egretta alba*, Park Narodowy Ujście Warty, kwiecień 2008 (fot. Z. Kajzer) – Hybrid Grey Heron × Great White Egret, Ujście Warty National Park, April 2008

Czapla biała *Egretta alba*

LUBUSKIE: 11.05. i 03.06.08. – 3–4 par, gniazdowanie prawdopodobne, PN Ujście Warty, pow. sulęciński (S. Rubacha, R. Kruszyk).

ŁÓDZKIE: 06.07.08. – 6 par (foto), zb. Jeziorsko (P. Minias, K. Kaczmarek, T. Janiszewski).

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 08.05.–12.06.08. – 1 para (foto), Sątopy-Samulewo, pow. bartoszycki (S. Menderski i inni).

Ibis kasztanowaty *Plegadis falcinellus*

ca 48/n+42, 0/0

MAŁOPOLSKIE: 14.–15.05.2007 – 1 ad. (foto), Przeręb, pow. oświęcimski (M. Faber i inni).

✧ W raporcie nr 24 stwierdzenie to zostało omyłkowo wpisane jako warzęcha (patrz errata).

Warzęcha *Platalea leucorodia*

117/185, 4/4

MAŁOPOLSKIE: 01.–15.05.08. – 1 ad. (foto), Przeręb, pow. oświęcimski (P. Malczyk i inni).

ŚLĄSKIE: 17.–19.08.08. – 1 ad. (foto), Zb. Goczałkowicki (J. Jagielko i inni); 30.11.08. – 1 ad. (foto), Pawłowice, pow. pszczyński (H. Linert, M. Sawicz).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 10.06.08. – 1 imm. (foto), Karsiborska Kępa, pow. Świnoujście (Z. Kajzer).

✧ Obserwacja z końca listopada jest najpóźniejszą w kraju.

Sęp płowy *Gyps fulvus*

ca 54/ca 84, 2/2

MAZOWIECKIE: 18.07.08. – 1 juv. (2. rok) schwytyany (foto), Czarna Rola, pow. radomski (R. Kuropieska, J. i M. Słupek).

PODKARPACKIE: 29.06.08. – 1 ad., Radoszyce, pow. sanocki (D. i J. Gawrońscy).

Gadożer *Circaetus gallicus*

PODKARPACIE: 13.05.2007 – 1 os., Buda Stalowska, pow. tarnobrzeski (D. Sikora).

LUBELSKIE: 30.03.–07.08.08. 1 para lęgowa, Puszcza Solska, pow. biłgorajski, 08.06.–31.08.08. – 1 para (foto), Wierzbica, pow. tomaszowski (P. Stachyra i inni); 30.05.08. – 1 os. (foto), Sitno, pow. zamojski (M. Pieńkosz, K. Rydel); 20.07.08. – 1 os. (foto), Jabłeczna, pow. bialski (G. Grygoruk); 20.–21.08.08. – 1 para, Sobibór, pow. włodawski (G. Potakiewicz, D. Urban); 03.09.08. – 1 os., Matcze, pow. hrubieszowski (Ł. Kajtoch, A. Piestrzyńska-Kajtoch); 09.09.08. – 1 os. (foto), Topornica, pow. zamojski (M. Pieńkosz).

PODLASKIE: 10.05.08. – 1 os., Gugny, pow. moniecki (D. Szlama, Z. Wasiński); 07.–08.06.08. – 1 os., Cisówka, pow. białostocki (D. i J. Gawrońscy), 10.07.08. – 1 os. (foto) tamże (G. Grygoruk, S. Niedźwiecki), 25.09.08. – 1 ad. (foto) tamże (G. Grygoruk, T. Tumiel, W. Januszkiewicz); 24.09.08. – 1 ♀ subad. schwytana (foto), Maruszka/Siemianówka, pow. hajnowski (M. Rostkowski, A. Płowucha).

ŚLĄSKIE: 06. i 08.05.08. – 1 imm. (3. rok; foto), Kuźnica Wareżyńska, pow. Dąbrowa Górnicza (P. Kmiecik i inni).

Błotniak stepowy *Circus macrourus*

n+94/n+96, 13/13

LUBELSKIE: 26.01.08. – 1 ♂ ad., Tarnawatka, pow. tomaszowski (M. Cymbała); 11.08.08. – 1 ♂ ad. (foto), Wychody, pow. zamojski (M. i K. Pieńkosz); 31.08.08. – 1 ♂ ad. (foto), Kornie, pow. tomaszowski (P. Stachyra, K. Łopuszyńska, W. Michalczuk).

MAZOWIECKIE: 20.09.08. – 1 ♂ ad. (foto), Józefów, pow. wołomiński (E. Szczepankiewicz).

PODLASKIE: 24.04.–24.05.08. – 1 ♂ ad. (fot. 4), Karpowicze, pow. sokólski (P. van Hattum i inni), 08.05.08. – 1 ♀ imm. (fot. 5), tamże (M. Matysiak, C. Pióro); 04.05.08. – 1

Fot. 4. Błotniak stepowy *Circus macrourus* z materiałem na gniazdo, Karpowicze, maj 2008 (fot. W. Januszkiewicz) – *Pallid Harrier carrying nest material, Karpowicze, May 2008*

Fot. 5. Błotniak stepowy *Circus macrourus*, Karpowicze, maj 2008 (fot. M. Matysiak) – *Pallid Harrier*, Karpowicze, May 2008

imm., Grądy-Woniecko, pow. zambrowski (K. Goworek, M. Skakuj); 21.08.08. – 1 ♂ ad., zb. Siemianówka (G. Grygoruk).

POMORSKIE: 02.04.08. – 1 ♂ ad. (foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (A. Janczyzyn); 22.04.08. – 1 ♂ ad., Kuźnica, pow. pucki (G. Bela); 04.10.08. – 1 ♂ ad. (foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (A. Kośmicki).

ŚLĄSKIE: 17.05.08. – 1 imm. (2. rok; foto), Wielikąt, pow. wodzisławski (J. Betleja).

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 15.04.08. – 1 ♂ ad., Huta Żuławska, pow. elbląski (A. Kośmicki, G. Bela).

Kurhannik *Buteo rufinus*

86/88, 8/9

DOLNOŚLĄSKIE: 06.07.08. – 2 imm. (2. i 3. rok; fot. 6), Łukaszów, pow. złotoryjski (J. Lontkowski, K. Dobrowolska, M. Martini).

KUJAWSKO-POMORSKIE: 08.06.08. – 1 imm. (2. rok), Złotoria, pow. toruński (D. Łukasik).

LUBELSKIE: 14.–19.06.08. – 1 imm. (2. rok; foto), Czołki/Sitno, pow. zamojski (M. Pieńkosz i inni); 07.08.08. – 1 juv. (foto), Pawłowice, pow. rycki (S. Aftyka, M. Materek, K. Jaworska); 12.10.08. – 1 ad., Olchowiec, pow. biłgorajski (P. Stachyra i inni).

MAŁOPOLSKIE: 05.06.08. – 1 imm. (2. rok; foto), Rudze, pow. oświęcimski (P. Malczyk).

MAZOWIECKIE: 13.07.08. – 1 imm. (2. rok; foto), Turza Wielka, pow. mławski (K. Antczak).

PODLASKIE: 18.06.08. – 1 imm. (2. rok), Gugny, pow. moniecki (S. i A. Aftyka).

Orlik grubodzioby *Aquila clanga*

LUBELSKIE: 24.06.–01.08.08. – 1 ♀ (lęg mieszany z ♂ *A. pomarina*; foto), Krowie Bagno, pow. włodawski (S. Aftyka i inni); 19.09.08. – 1 ad. (foto), Zamość (pow.) (M. Pieńkosz).

Fot. 6. Kurhannik *Buteo rufinus*, Łukaszów, lipiec 2008 (fot. M. Martini) – Long-legged Buzzard, Łukaszów, July 2008

PODLASKIE: 20. i 30.05.08. – 1 ad. (foto), Siemieniakowszczyzna, pow. hajnowski (M. Polakowski i inni), 06. i 09.06.08. – 1 ad., 30.08. i 06.09.08. – 2 ad. (foto) tamże (D. i J. Gawrońscy); 07.09.08. – 1 ad. (foto), Cisówka, pow. białostocki (D. i J. Gawrońscy).

Mieszaniec *Aquila clanga* × *A. pomarina*

LUBELSKIE: 25.–30.07.08. – 1 juv. schwytany (foto), Wiryki, pow. włodawski (S. Aftyka, J. Wójciak, L. Niejedli).

Orzeł stepowy *Aquila nipalensis*

14/14, 1/1

LUBELSKIE: 31.08.08. – 1 imm., Pawłowice, pow. rycki (M. Polak i inni).

Orzeł cesarski *Aquila heliaca*

22/25, 1/1

LUBELSKIE: 02.07.08. – 1 imm. (3. albo 4. rok; foto), Czołki, pow. zamojski (M. Pieńkosz, K. Rydel).

Orzełek *Aquila pennata*

LUBELSKIE: 25.05. i 10.06.08. – 1 os. (odm. ciemna; foto), Nielisz, pow. zamojski (M. Pieńkosz, K. Rydel).

POMORSKIE: 04.06.08. – 1 os. (odm. ciemna), Łapino Dolne, pow. gdański (M. Pisula).

WIELKOPOLSKIE: 14.08.08. – 1 os. (odm. jasna), Zapowiednia, pow. wrzesiński (A. Wińnicki); 06.09.08. – 1 os. (odm. jasna), Józefów, pow. kaliski (T. Pietrzak).

Raróg *Falco cherrug*

71/74, 2/2

LUBELSKIE: 04.08.2006 – 1 juv., Wytuczno, pow. włodawski (S. Aftyka i inni).

POLSKA: 25.04.–05.05.08. – 1 ♂ imm. (2. rok) z nadajnikiem satelitarnym (foto, mapy), 34 lokalizacje (M. Pommer, S. Sielicki).

POMORSKIE: 30.10.08. – 1 ad. (foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (A. Janczyszyn).

✧ Przykład raroga z nadajnikiem, który w ciągu 11 dni zrobił rundę przez pół Polski, uświadamia jak rzadkie ptaki mogą niezauważenie przemieszczać się po kraju!

Sokół wędrowny *Falco peregrinus*

DOLNOŚLĄSKIE: 08.03.–18.07.08. – 2 pary (foto), Karkonoski PN, pow. jeleniogórski (K. Dobrowolska, M. Martini); 01.05.08. – 1 para z 3 pull. (foto), pow. kłodzki (P. i M. Socha).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 04.04.–23.05.08. – 1 para z 2–3 juv. (foto), Szczecin (M. Barcz).

Szczudłak *Himantopus himantopus*

ca 91/212, 6/14

LUBELSKIE: 30.04.–24.05.08. – 1 para lęgowa i 2 os. (foto), zb. Nielisz, pow. zamojski (P. Stachyra i inni); 12.–18.08.08. – 2 imm. (foto), Ryki (pow.) (M. Materek i inni).

LUBUSKIE: 17.05.08. – 1 ♀ (foto), 22.–23.05.08. – 1 para (foto), PN Ujście Warty, pow. sulęciński (Z. Kajzer i inni).

MAZOWIECKIE: 27.04.08. – 1 para (foto), Drażniew, pow. siedlecki (B. Patuszyńska, K. Hadley).

PODLASKIE: 10.–11.05.08. – 1 para (foto), Brzostowo, pow. łomżyński (M. Juniewicz, J. Bartnik, M. Polakowski).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 10.05.08. – 2 ♂♂, Mielno, pow. stargardzki (P. Stańczak).

Sieweczka morska *Charadrius alexandrinus*

27/38, 4/4

LUBELSKIE: 18.–21.04.08. – 1 ♀ (foto), Siemień, pow. parczewski (S. Aftyka i inni).

POMORSKIE: 16.04.08. – 1 ♂ (fot. 7), ujście Wisły, pow. gdański (A. Marczewski), 15.08.08. – 1 + (foto) tamże (J. Szymczak, P. Zięcik, M. Wybraniec).

ŚLĄSKIE: 28. i 30.06.08. – 1 ♀ (foto), Roszków, pow. raciborski i rz. Odra w pow. wodzińskim (M. Rojek, A. Sojka, J. Betleja).

✧ Rekordowe cztery stwierdzenia po sześćioletniej przerwie.

Mornel *Charadrius morinellus*

n+60/n+246, 11/107

WIELKOPOLSKIE: 16.09.2007 – 1 juv. (foto), Samborsko, pow. złotowski (W. Plata).

DOLNOŚLĄSKIE: 30.08.08. – 2 ad., Ramiszów, pow. wrocławski (J. Błaszczuk); 17.09.08. – 3 juv., Gajnik, pow. kłodzki (K. Misztal).

LUBUSKIE: 25.08.08. – 16 ad., Sokółsko, 19 i 25 ad. (foto), Bronowice, pow. strzelecko-drezdenecki (P. Czechowski, M. Bocheński), 16.09.08. – 7 os. tamże (P. Czechowski); 05.–06.09.08. – 3 ad. i 3 juv. (foto), Bieganów, pow. słubicki (P. Czechowski i inni).

OPOLSKIE: 14.10.08. – 2 ad., Szybowice, pow. prudnicki (J. Lontkowski).

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 24.08.08. – 3 ad. i 4 juv. (foto), Krasin, pow. elbląski (M. Ściborski).

WIELKOPOLSKIE: 12.10.08. – 1 juv. (foto), Szczodrzykowo, pow. poznański (S. Karpicki); 16.10.08. – 1 ad., Objezierze, pow. obornicki (M. Skąpski).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 26.08.08. – 7 ad. i 10 juv. (foto), Ducino, pow. kamieński (Ł. Ławicki, T. Grabowski); 27.08.08. – 16 ad. i 3 juv. (foto), Mielęcín, pow. pyrzycki (Z. Kajzer, M. Jasiński).

✧ Kolejny rok z rzędu obfitego przelotu morneli przez północ i zachód kraju.

Fot. 7. Sieweczka morska *Charadrius alexandrinus*, ujście Wisły, kwiecień 2008 (fot. A. Marczewski) – Kentish Plover, Vistula River mouth, April 2008

Siewka złotawa *Pluvialis fulva*

3/3, 1/1

ZACHODNIOPOMORSKIE: 27.–28.10.08. – 1 juv. (foto), Koniewo, pow. kamieński (Z. Kajzer, M. Jasiński).

✧ Czwarte stwierdzenie po pięciu latach przerwy (Komisja Faunistyczna 2004).

Czajka towarzyska *Vanellus gregarius*

19/21, 1/1

DOLNOŚLĄSKIE: 14.09.08. – 1 ad. (fot. 8), Potasznia, pow. milicki (W. Lenkiewicz).

Biegus arktyczny *Calidris melanotos*

45/55, 5/6

DOLNOŚLĄSKIE: 20.09.08. – 1 juv. (foto), Potasznia, pow. milicki (P. Gębski), 26.09.08. – 1 juv. (prawdopodobnie tenże; foto), Radziądz, pow. trzebnicki (W. Lenkiewicz).

KUJAWSKO-POMORSKIE: 04.10.08. – 1 juv. (foto), Jez. Rakutowskie, pow. włocławski (P i P. Kozanecy).

MAŁOPOLSKIE: 30.09. i 04.10.08. – 1 juv. (foto), Spytkowice, pow. wadowicki (J. Betleja, M. Baran, A. Biszyga); 04.10.08. – 1 juv. (prawdopodobnie tenże; foto), Przeręb, pow. oświęcimski (T. Wilk).

PODLASKIE: 02. i 05.10.08. – 1 juv. (foto), zb. Siemianówka (G. Grygoruk i inni).

ŚLĄSKIE: 03.10.08. – 2 juv., 05.10.08. – 1 juv. (foto), Wielikąt, pow. wodzisławski (J. Betleja, A. Sojka, M. Rojek).

✧ W dwóch przypadkach trudno przesądzić, czy obserwacje dotyczą różnych osobników, dlatego liczbę stwierdzeń ustalono arbitralnie przyjmując wartość minimalną.

Biegus morski *Calidris maritima*

ca 140/n+152, 4/9

POMORSKIE: 05.01–26.02.08. – 1 imm. (foto), rez. Mewia Łacha i ujście Wisły, pow. gdański (K. Bolechowski i inni); 08.–11.10.08. – 1 imm. (foto), Hel, pow. pucki (P.

Fot. 8. Czajka towarzyska *Vanellus gregarius*, Potasznia, wrzesień 2008 (fot. W. Lenkiewicz) – *Sociable Plover, Potasznia, September 2008*

Gębski, A. Labudda, www.kuling.org.pl; 11.10.08. – 5 os., Jastrzębia Góra, pow. pucki (M. Skakuj, K. Goworek).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 22.–28.11.08. – 1 imm. (foto), Świnoujście (pow.) (Z. Kajzer i inni), 05.–14.12.08. – 2 imm. (foto) tamże (Z. Kajzer, M. Kowalewski, G. Kiljan).

✧ Wśród stwierdzeń jest jedno z największych stadek widzianych dotychczas w kraju.

Biegus płowy *Tryngites subruficollis*

15/16, 2/2

DOLNOŚLĄSKIE: 04.–12.10.08. – 1 juv. (fot. 9), Jamnik, pow. trzebnicki (W. Lenkiewicz i inni).

WIELKOPOLSKIE: 12.06.08. – 1 ad. (foto), Smogulec, pow. wągrowiecki (A. Konopka, P. Wylegała).

✧ Obserwacja czerwcowa jest zaledwie drugim stwierdzeniem wiosennym; poprzednie miało miejsce w maju 1992 nad Biebrzą (Tomiałojć & Stawarczyk 2003).

Terekia *Xenus cinereus*

83/91, 3/3

LUBELSKIE: 20.04.08. – 1 ad. (foto), Siemień, pow. parczewski (M. Buchalik i inni).

POMORSKIE: 17.–18.05.08. – 1 os. (foto), ujście Wisły, pow. gdański (A. Janczyszyn, www.kuling.org.pl), 05.09.08. – 1 juv. (foto) tamże (Z. i R. Kajzer, J. Struś).

Brodziczek plamisty *Actitis macularius*

2/2, 2/2

LUBELSKIE: 16.12.08. – 1 ad. (fot. 10), Zb. Zemborzycki, pow. lubelski (S. Aftyka).

OPOLSKIE: 10.06.08. – 1 ad. (foto), Zb. Turawski (M. Stajszczyk, P. Trznadel, J. Stasiak).

✧ Obie daty stwierdzeń są nietypowe, a grudniowa może wskazywać na próbę zimowania.

Fot. 9. Biegus płowy *Tryngites subruficollis*, Jamnik, październik 2008 (fot. M. Matysiak) – *Buff-breasted Sandpiper, Jamnik, October 2008*

Fot. 10. Brodziec plamisty *Actitis macularius*, Zb. Turawski, czerwiec 2008 (fot. J. Stasiak) – *Spotted Sandpiper, Turawski Reservoir, June 2008*

Płatkonóg płaskodzioby *Phalaropus fulicarius*

54/58, 1/1

ŚLĄSKIE: 15.–17.11.08. – 1 imm. (fot. 11), Zb. Goczałkowicki (S. Dąbrowski i inni).

Wydrzyk tęposterny *Stercorarius pomarinus*

ca 139/n+179, 4/6

POMORSKIE: 27.09.08. – 3 ad. (foto), ujście Wisły, pow. gdański (S. Rubacha, P. Malczyk, Z. Kajzer); 12.11.08. – 1 juv. (foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (A. Janczyszyn), 13.11.08. – 1 juv. (foto) tamże (A. Janczyszyn, G. Bela; ozn. KF).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 18.10.08. – 1 ad. (foto), Mrzeżyno, pow. gryficki (P. Zientek).

Orlica *Larus ichthyaetus*

66/67, 13/13

KUJAWSKO-POMORSKIE: 09.–19.10.08. – 1 ad. (foto), Jez. Pakoskie, pow. inowrocławski (S. Kaczorowski, J. Winięcki).

ŁÓDZKIE: 25.–26.03.08. – 1 imm. (2. zima; foto), zb. Jeziorsko (P. Pasikowski), 13.10.08.–07.03.09. – 1 subad. (3. zima; foto) tamże (P. Pasikowski i inni).

MAŁOPOLSKIE: 26. i 30.04.08. – 1 imm. (1. wiosna; foto), Przeręb, pow. oświęcimski (P. Malczyk i inni); 25.09.08. – 1 imm. (1. zima; foto), Spytkowice, pow. wadowicki (J. Betleja).

MAŁOPOLSKIE/ŚLĄSKIE: 10.–13.09.08. – 1 juv. (foto), Harmże i Zawadka, pow. pow. oświęcimski i pszczyński (J. Betleja, M. Ledwoń).

OPOLSKIE: 03.05., 14.06. i 30.08.08. – 1 imm. (2. zima; foto), Zb. Nyski (J. Szymczak, M. Domagała, D. Rusinowski).

POMORSKIE: 05.–09.09.08. – 1 juv./imm. (foto), ujście Wisły, pow. gdański (Z. Kajzer i inni); 19.09.–27.10.08. – 1 imm. (1. zima; fot. 12), Kuźnica, pow. pucki (M. Zimiński, G. Grygoruk, K. Demianiuk).

ŚLĄSKIE: 27.–28.06.08. – 1 imm. (1. wiosna; foto), Goczałkowice-Zdrój, pow. pszczyński (J. Betleja, M. Buchalik); 26.08.08. – 1 juv. (foto), Zb. Żywiecki, 06.–07.09.08. – 1 imm. (2. zima; foto) tamże (M. Dyduch).

ŚWIĘTOKRZYSKIE: 21.10.–11.11.08. – 1 imm. (1. zima; foto), Biechów, pow. buski (M. Jan-tarski).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 25.07.–02.08.08. – 1 juv. (foto), Świnoujście (pow.) (Z. Kajzer, Ł. Ławicki).

✧ Wśród rekordowej liczby stwierdzeń wyróżnia się przypadek zimowania na zb. Jeziorsko, który najwyraźniej dotyczy tego samego, powracającego osobnika (Faber, w druku).

Mewa czarnogłowa *Larus melanocephalus*

LUBELSKIE: 05.–06.2007 – 2 pary, Zastów Karczmiski, pow. opolski (P. Szewczyk, M. Urban, S. Aftyka).

KUJAWSKO-POMORSKIE: 02.05.–14.06.08. – 6 par (foto), Skoki, pow. włocławski (M. i P. Zielińscy).

LUBELSKIE: 05.04.–05.05.08. – 1 ad. (lęg mieszany z *L. ridibundus*; foto), Ryki (pow.) (S. i A. Aftyka, D. Piechota); 10.–11.05.08. – 2 pary (foto), Zastów Karczmiski, pow. opolski (S. Aftyka i inni).

MAŁOPOLSKIE: 22.05. i 17.06.08. – 1 para, Jankowice, pow. chrzanowski (J. Betleja i inni).

MAZOWIECKIE: 08.–09. i 30.05.08. – 1 para (foto), Dobrzyków, pow. płocki (P. Zieliński, P. Kozanecki).

OPOLSKIE: 02.05. i 16.06.08. – 9 par (foto), Zb. Nyski (J. Szymczak, K. Ostrowski, P. Socha), 09.–19.06.08. – 1 ad. (lęg mieszany z *L. canus*; foto) tamże (J. Szymczak); 04.05. i 08.06.08. – 1 para (foto), Zb. Paczkowski, pow. nyski (J. Szymczak, K. Ostrowski).

Fot. 11. Płatkonóg płaskodzioby *Phalaropus fulicarius*, Zb. Goczałkowicki, listopad 2008 (fot. S. Dąbrowski) – Grey Phalarope, Goczałkowicki Reservoir, November 2008

Fot. 12. Orlica *Larus ichthyaetus*, Kuźnica, wrzesień–październik 2008 (fot. M. Matysiak) – Great Black-headed Gull, Kuźnica, September–October 2008

- POMORSKIE: 25.04. i 16.05.08. – 3–4 par, Mirowo, pow. stargardzki (M. i P. Zielińscy).
- ŚLĄSKIE: 06.05.–18.06.08. – 6 par (foto), zb. Kuźnica Warężyńska, pow. Dąbrowa Górnicza (P. Kmiecik i inni); 10.05.08. – 1 para (foto), polder Buków, pow. raciborski (J. Szymczak); 23.05.–10.06.08. – 2 pary, Zawadka, pow. pszczyński, 03. i 14.06.08. – 4–5 par (foto), zb. Poraj, pow. myszkowski, 02.07.08. – 1 ad. z 1 juv., gniazdowanie prawdopodobne, Dankowice, pow. bielski (J. Betleja).
- ŚWIĘTOKRZYSKIE: 28.04.–29.05.08. – 1 para (foto), Jastrzębiec, pow. buski (M. Jantarski, J. Sułek, A. Grzegolec).
- WIELKOPOLSKIE: 12.–15.05.08. – 2 pary, zb. Przykona, pow. turecki (T. Iciek).
- ZACHODNIOPOMORSKIE: 31.05.–14.07.08. – 2 pary (foto), Bielinek, pow. gryfiński (Z. Kajzer, D. Cząstkiewicz).
- ✧ Według danych zgłoszonych Komisji, w roku 2008 na 17 stanowiskach gniazdowało około 45 par (choć zapewne jest to liczba zaniżona).

Mewa preriowa *Larus pipixcan* 1/1, 0/0

- KUJAWSKO-POMORSKIE: 18.06.1994 – 1 ad. (foto), Toruń (pow.) (G. Neubauer, M. Maniakowski; ozn. KF).
- ✧ Pierwsze stwierdzenie w kraju. Ptak ten został pierwotnie uznany za mewę czarnogłową, dopiero dostarczenie Komisji fotografii i oryginalnego opisu umożliwiło jego prawidłowe oznaczenie (patrz rewizje). Jest to 21. gatunek amerykański stwierdzony w kraju.

Mewa obroźna *Larus sabini* 16/24, 2/2

- DOLNOŚLĄSKIE: 24.11.08. – 1 juv. (fot. 13), zb. Bukówka, pow. kamiennogórski (P. Wasiak).
- POMORSKIE: 13.09.08. – 1 juv. (foto), ujście Wisły, pow. gdański (M. Polakowski).
- ✧ Stwierdzenie listopadowe należy do najpóźniejszych.

Fot. 13. Mewa obroźna *Larus sabini*, zb. Bukówka, listopad 2008 (fot. P. Wasiak) – *Sabine's Gull, Bukówka Reservoir, November 2008*

Mewa cienkodzioba *Larus genei*

1/1, 2/2

MAŁOPOLSKIE: 30.04.–01.05.08. – 1 ad. (fot. 14), Przeręb, pow. oświęcimski (P. Malczyk i inni).

ŚWIĘTOKRZYSKIE: 01.05.08. – 1 ad. (foto), Górki, pow. buski (M. Jantarski).

✧ Dwa kolejne stwierdzenia w kraju wpisują się w niewielki nalot, jaki wystąpił w środkowej Europie (Malczyk et al. 2009).

Mewa delawarska *Larus delawarensis*

8/8, 2/2

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 08.–09.12.2007 – 1 ad. (foto), Olsztyn, Jez. Kortowskie (Z. Kajzer i inni).

DOLNOŚLĄSKIE: 04.05.08. – 1 ad. (foto), Przemków, pow. polkowicki (Z. Kajzer, S. Rubacha, Ł. Ławicki).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 29.06.–15.10.08. – 1 ad. (fot. 15), Świnoujście (pow.) (Z. Kajzer i inni).

Mewa żółtonoga *Larus fuscus*

LUBELSKIE: 18.05.08. – 1 ad. łęgowy (foto, wideo), Zastów Karczmiski, pow. opolski (Ł. Bednarz, R. Rudolf, K. Antoń).

„Mewa brytyjska” *Larus fuscus graellsii*

0/0, 1/1

MAZOWIECKIE: 06.06.08. – 1 imm. (3. rok; foto), Łubna, pow. piaseczyński (R. Altenburg).

✧ Pierwsze stwierdzenie tego podgatunku w kraju dotyczy osobnika zaobrączkowanego jako pisklę w roku 2006 w Calais we Francji.

Fot. 14. Mewa cienkodzioba *Larus genei*, Przeręb, kwiecień–maj 2008 (fot. P. Malczyk) – *Slender-billed Gull, Przeręb fishponds, April–May 2008*

Fot. 15. Mewa delawarska *Larus delawarensis*, Świnoujście, czerwiec–październik 2008 (fot. Z. Kajzer) – *Ring-billed Gull, Świnoujście, June–October 2008*

„Mewa norweska” *Larus fuscus intermedius*

2/2, 1/1

POMORSKIE: 07.10.2006 – 1 juv. (foto), ujście Wisły, pow. gdański (P. Malczyk, S. Rubacha, Z. Kajzer).

✧ Ptak zaobrączkowany 04.08.06. w okolicy Trondheim w Norwegii.

Mewa romańska *Larus michahellis*

MAŁOPOLSKIE: 23.04.–02.05.08. – 1 ♀ (lęg mieszany z ♂ *L. cachinnans*; foto), Jankowice, pow. chrzanowski (J. Bettleja).

OPOLSKIE: 30.04.08. – 1 os. (lęg mieszany z *L. cachinnans*; foto), Zb. Paczkowski, pow. nyski (J. Szymczak).

Mewa biała *Larus hyperboreus*

ca 266/n+279, 4/4

POMORSKIE: 27.12.2007 – 1 imm. (3. zima; foto), Gdańsk Szadółki (A. Kośmicki, G. Bela, L. Damps).

MAZOWIECKIE: 12.01.08. – 1 ad. (foto), Łubna, pow. piaseczyński (M. Sidelnik, T. Górny), 29.12.08. – 1 ad. (foto) tamże (M. Sidelnik).

POMORSKIE: 02.02. i 15.03.08. – 1 ad. (foto), Hel, pow. pucki (S. Aftyka i inni); 12.–20.02.08. – 1 imm. (3. zima; foto), Kąty Rybackie, pow. nowodworski (A. Janczyzyn); 23.11.08.–07.03.09. – 1 ad. (foto), Hel, pow. pucki (J. Czarnowski i inni, www.kuling.org.pl).

Mewa trójpalczasta *Rissa tridactyla*

ŁÓDZKIE: 05.05.2007 – 1 imm. (1. wiosna), zb. Jeziorsko (S. Lisek, R. Kubacki).

POMORSKIE: 10.12.2007 – 1 juv./imm., rez. Ptasi Raj, pow. gdański (G. Bela, A. Kośmicki, L. Keslinka).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 04.11.2007 – 1 juv./imm. (foto), Świnoujście (pow.) (M. i A. Jasiński).

ŁÓDZKIE: 07.11.08. – 1 juv./imm. (foto), zb. Jeziorsko (P. Pasikowski).

POMORSKIE: 02.11.08. – 1 juv./imm., Władysławowo, pow. pucki (G. Bela); 20.12.08. – 1 juv./imm., ujście Wisły, pow. gdański (Z. Kajzer).

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 03.08.08. – 1 ad., jez. Kisajno, pow. giżycki (P. Klukiewicz).

WIELKOPOLSKIE: 08.11.08. – 1 juv./imm. (foto), Antoniny, pow. chodzieski (B. Rudzionek, J. Barteczka).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 22.11.08. – 1 juv./imm., Grodno, pow. kamieński (B. Kasperkowicz); 22.11.08. – 1 ad. (foto), Świnoujście (pow.) (Z. Kajzer, S. Guentzel, P. Stańczak).

Rybitwa krótkodzioba *Gelochelidon nilotica*

20/26, 2/2

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 28.09.2007 – 1 ad. i 1 juv./imm., jez. Druzno, pow. elbląski (C. Nitecki, Z. Pągowski).

ŚLĄSKIE: 24.11.08. – 1 imm. (fot. 16), zb. Przeczyce, pow. będziński (P. Hermański).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 30.05.08. – 1 ad. (foto), Zacisze, pow. gryficki (P. Zientek).

✧ Obserwacja listopadowa jest najpóźniejszą w kraju, a dokonano jej w zimowej scenerii.

Rybitwa białowąsa *Chlidonias hybrida*

LUBELSKIE: 06.–07.2007 – ok. 20 par, jez. Nadrybie, pow. łęczyński (M. Urban, P. Szewczyk, G. Potakiewicz); ok. 10 par, Bagno Bubnów, Poleski PN, (M. Urban, A. Różycycki, G. Potakiewicz), 70–90 par, jez. Łukie, pow. włodawski; ok. 7 par, Pieszowola, pow. parczewski; ok. 10 par, jez. Mytycze, pow. lubartowski (M. Urban i inni); ok.

Fot. 16. Rybitwa krótkodzioba *Gelochelidon nilotica*, zb. Przeczyce, listopad 2008 (fot. P. Hermański) – *Gull-billed Tern, Przeczyce Reservoir, November 2008*

20–25 par, Dorohusk, pow. chełmski (J. Wójciak, R. Wróblewski); 23–27 par, Kornie, pow. tomaszowski (T. Kuc); 08.07.2007 – 2 ad. i 2 juv., Sobieszyn, pow. rycki (K. Kasperek).

ŚWIĘTOKRZYSKIE: 19.–30.05.2007 – 8 par (foto), gniazdowanie prawdopodobne, Górki, pow. buski (M. Jantarski, E. Grzędzicka).

✧ Uzupełniające dane zwiększają liczebność w roku 2007 do 1500–1600 par.

Rybitwa białoskrzydła *Chlidonias leucopterus*

PODLASKIE: 20.05.–03.06.2006 – 21 par, Brzostowo, pow. łomżyński, 27.05.–19.06.2007 – 8 par tamże (P. Świętochowski, T. Tumieli, Ł. Mazurek).

LUBELSKIE: 06.–07.2007 – 3–5 par, jez. Mytycze, pow. lubartowski; ok. 300 par, jez. Nadrybie, ok. 10 par, Dorohucza, pow. łęczyński; 2–3 par, Bagno Bubnów, ok. 80 par, jez. Łukie, ok. 250 par, „Łąki Pociągi”, Poleski PN, pow. włodawski; 1 para, Jeziorzany, pow. lubartowski (M. Urban i inni).

LUBELSKIE: 19. i 21.06.08. – cn. 6 par (foto), gniazdowanie prawdopodobne, Jagodne, pow. rycki (M. Materek).

LUBUSKIE: 26.05.–20.06.08. – 19–20 par (foto), PN Ujście Warty, pow. sulęciński (R. Krużyk, P. Baranowski).

ŁÓDZKIE: 06.–07.08. – 1 para, zb. Jezioro (P. Minias, K. Kaczmarek, P. Wylegała).

MAZOWIECKIE: wiosna 08. – 1 para (foto), Prostyń, pow. ostrowski (A. Goławski, Z. Kasprzykowski).

PODLASKIE: 06.–30.06.08. – 3 pary (foto), zb. Siemianówka (T. Tumieli, G. Grygoruk, S. Niedźwiecki).

ŚWIĘTOKRZYSKIE: 06.07.08. – 1 ad. z gniazdem (foto), Raków, pow. staszowski (A. Grzegolec, J. Sułek).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 08.06.08. – 5 par (foto), Kłósów, pow. gryfiński (Ł. Ławicki).

✧ Uzupełniające dane zwiększają liczebność w roku 2007 do 1100–1150 par. Natomiast w sezonie 2008 odnotowano wyjątkowo niski stan krajowej populacji.

Alczyk *Alle alle*

11/11, 1/1

POMORSKIE: 12.12.08. – 1 os. (foto), Rewa, pow. pucki (C. Wójcik).

Syczek *Otus scops*

n+5/n+5, 0/0

MAŁOPOLSKIE: 06.06.2007 – 1 ♂, Muszyna/Złockie, pow. nowosądecki (R. Słomczyński).

✧ Drugie stwierdzenie syczka w roku 2007 (Komisja Faunistyczna 2008).

Puszczyk uralski *Strix uralensis*

LUBELSKIE: 25.04.2005 – 1 os. schwytany (foto), Branica Radzyńska, pow. radzyński (D. Krupiński i inni).

Żoła *Merops apiaster*

DOLNOŚLĄSKIE: 27.05.–05.08.08. – 2 pary, pow. średzki (A. Kąkol, M. Szeruga); 21.06.–03.08.08. – po 1 parze na dwóch stanowiskach (foto), pow. dzierzoniowski (M. Pach).

ŚWIĘTOKRZYSKIE: 07.07.–04.08.08. – 1 para (foto), pow. ostrowiecki (M. Mandziak, W. Błoński, D. Krakowiak).

WIELKOPOLSKIE: 26.06.–03.08.08. – 3 pary (foto), pow. ostrowski (R. Kaczmarek i inni).

Kraska *Coracias garrulus*

PODKARPACKIE: 01.–10.07.2007 – 3 ad. i 1 juv. (foto), pow. nizański (D. Sikora, K. Merendino).

PODKARPACKIE: 05.–08.08. – 17 par, pow. kolbuszowski (K. i M. Kata); 06.–07.08. – 1 para, pow. nizański (D. Sikora); 07.08. – 3 pary, pow. pow. stalowowolski i łańcucki (J. Grzybek i inni).

PODLASKIE: 31.05.–27.07.08. – 2 pary (foto), pow. białostocki (G. Grygoruk i inni); 20.06.–22.07.08. – 2 pary (foto), pow. siemiatycki (G. Grygoruk i inni).

Dzięcioł białoszy *Dendrocopos syriacus*

DOLNOŚLĄSKIE: 01.06.–03.07.08. – 1 para i 1 juv., Wrocław Krzyki (J. Siemiątkowski).

KUJAWSKO-POMORSKIE: 28.11.08. – 1 ♀ (foto), Bydgoszcz (D. Kilon).

MAZOWIECKIE: 23.02.08. – 1 ♀ (foto), Małkinia Górna, pow. ostrowski (M. Rostkowski, A. Płowucha).

PODLASKIE: 09.11.–14.12.08. – cn. 2 ♂♂ (foto), Białystok (M. Polakowski, M. Broniszewska).

✧ Wśród stwierdzeń wyróżnia się pierwszy przypadek gniazdowania we Wrocławiu.

„Pliszka tundrowa” *Motacilla flava thunbergi*

LUBELSKIE: 02.–09.07.08. – 1 ♂ lęgowy (foto), Dąbia Stara, pow. rycki (S. i A. Aftyka).

„Pliszka czarnogłowa” *Motacilla flava feldegg*

63/103, 3/3

LUBUSKIE: 09.05.08. – 1 ♂, PN Ujście Warty, pow. sulęciński (R. Kruszyk, M. Bartoszewicz).

MAŁOPOLSKIE: 03.05.08. – 1 ♂ (foto), Przeręb, pow. oświęcimski (A. Janota i inni), 18.05.08. – 1 ♂ (foto) tamże (P. Malczyk).

„Pliszka żółtawa albo żółtogłowa” *Motacilla flava flavissima/lutea*

7/9, 1/1

MAŁOPOLSKIE: 11.05.2007 – 1 ♂ subad. (foto), Rudze, pow. oświęcimski (P. Malczyk; ozn. KF).

Pliszka cytrynowa *Motacilla citreola*

MAZOWIECKIE: 24.05.–16.06.2007 – 1 para lęgowa (foto), Zakręzie, pow. wyszkowski (M. Twardowski, W. Krasowski).

LUBELSKIE: 04.07.08. – 1 juv. (foto), Prażmów, pow. rycki (S. i A. Aftyka).

MAŁOPOLSKIE: 20.04.08. – 1 ♂ subad. (foto), 1 ♀, Spytkowice, pow. wadowicki (M. Baran, J. Niemiec); 06.05.08. – 1 ad. (foto), Przeręb, pow. oświęcimski (P. Malczyk).

OPOLSKIE: 01.–24.06.08. – 1 para lęgowa (foto), Zb. Turawski (J. Stasiak i inni).

PODLASKIE: 20.05.–20.08.08. – 2–3 par lęgowych, 2–5 juv. i juv./imm. (foto), zb. Siemianówka (M. Polakowski i inni), 06. i 09.06.08. – 1 para (foto), Siemieniakowszczyzna, 08.06.08. – 1 ♂, Siemianówka, pow. hajnowski (D. i J. Gawrońscy); 27.05.08. – 1 para i 1 ♂ (foto), Mścichy, pow. grajewski (M. Radziszewski, P. Szałański, L. Lachmann), 03.06.08. – 1 ♂ tamże (M. Polakowski i inni); 17.06.08. – 2 pary lęgowe i 1 ♀ (foto), Gugny i Bagno Ławki, 20.06.08. – 1 ♂, Dolistowo Stare, pow. moniecki (S. Aftyka i inni); 10.08.08. – 1 ♂ (foto), Lewsze, pow. białostocki (M. Polakowski, M. Latowski).

POMORSKIE: 03.04.–21.06.08. – 11–15 par lęgowych (foto), rez. Beka, pow. pucki (M. Ściborski, A. Kośmicki); 20.–21.06.08. – 1 ♂ (foto), Bielawskie Błota, pow. pucki (A. Sikora).

ŚLĄSKIE: 02.05.08. – 1 para (foto), Widzówek, pow. częstochowski (K. Mazurkiewicz);
12.05.08. – 2 ♂♂ (foto), Szczekociny, pow. zawierciański (K. Jainta, P. Kmieciak, T. Świąciak).

WIELKOPOLSKIE: 22.–23.05.08. – 1 ♂ subad. (foto), ujście Rgilewki, pow. kolski (J. Grzybek, G. Neubauer); 13.–14.06.08. – 1 ♂ (foto), Smogulec, pow. wągrowiecki (A. Konopka, B. Rudzionek, J. Barteczka), 19. i 21.06.08. – 1 ♂ subad. (foto) tamże (B. Rudzionek, A. Konopka); 15.06.08. – 1 ♂ (foto), Ostrówek, pow. pilski (M. i T. Blank, D. Kilon).

✧ Według posiadanych przez Komisję danych, w roku 2008 gniazdowało w kraju 16–21 par (choć z pewnością jest to liczebność zaniżona, gdyż dane z Bagien Biebrzańskich są fragmentaryczne).

Kłaskawka syberyjska *Saxicola maurus*

3/3, 1/1

MAŁOPOLSKIE: 22.10.08. – 1 imm. (fot. 17), Spytkowice, pow. wadowicki (J. Bettleja).

✧ Po rewizji wszystkich orzeczeń jest to czwarte stwierdzenie w kraju (Komisja Faunistyczna 2008).

Zaroślówka *Acrocephalus dumetorum*

65/66, 8/9

PODLASKIE: 26.05.08. – 1 ♂ (wideo), Supraśl, 31.05.–06.06.08. – 1 ♂ (fona, wideo) tamże (inny osobnik), 04.–16.06.08. – 1 ♂ (foto, wideo), Wasilków, pow. białostocki (T. Tumił, G. Grygoruk); 08.06.08. – 2 ♂♂ (fona), Białowieża, pow. hajnowski (M. Polakowski, M. Broniszewska, G. Wichers); 21.06.08. – 1 ♂ (fona), Przechody, pow. grajewski (K. i A. Henel).

POMORSKIE: 04.06.08. – 1 ♂ (foto, fona), Grochowo Trzecie, pow. nowodworski (M. Ści-borski).

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 07.06.08. – 1 ♂, Dzikowo Ławeckie, pow. bartoszycki (A. Sikora).

WIELKOPOLSKIE: 23.06.08. – 1 ♂, Charcice, pow. międzychodzki (A. Winiecki).

✧ Rekordowy sezon z ośmioma obserwacjami. Stwierdzenie z Wielkopolski jest najbardziej na zachód wysuniętym w kraju.

Fot. 17. Kłaskawka syberyjska *Saxicola maurus*, Spytkowice, październik 2008 (fot. J. Bettleja) – Siberian Stonechat, Spytkowice, October 2008

Wójcik *Phylloscopus trochiloides*

ŁÓDZKIE: 14.06.08. – 1 ♂, rez. Spała, pow. tomaszowski (P. Wilniewicz).
MAŁOPOLSKIE: 21.06.08. – 1 ♂, Kościelisko, pow. tatrzański (M. Radziszewski, A. Kryger),
28.06.08. – 1 ♂ tamże (C. Pióro).
PODLASKIE: 25.05.08. – 1 ♂, Białowieża, pow. hajnowski (T. Kułakowski i inni); 07. i
25.–26.06.08. – 1 ♂ (foto), Goniądz, pow. moniecki (K. Henel i inni); 22.07.08. – 1
♂, Gugny, pow. moniecki (J. Lontkowski i inni).
POMORSKIE: 26.05.08. – 1 ♂, Hel, pow. pucki (M. Skakuj, K. Goworek); 16.06.08. – 1 ♂,
Gdańsk Górki Wschodnie (P. Zieliński, B. Gromadzka); 21.06.08. – 1 ♂ (wideo), Ja-
starnia, pow. pucki (A. Sikora).
WIELKOPOLSKIE: 03.06.08. – 1 ♂, Łąd, pow. słupecki (A. Winiecki).

Świstunka złotawa *Phylloscopus proregulus*

32/32, 1/1

POMORSKIE: 08.10.08. – 1 imm. schwytany (foto), ujście Wisły, pow. gdański (Z. Kajzer, P.
Malczyk, S. Rubacha).

Świstunka żółtawa *Phylloscopus inornatus*

68/68, 3/3

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 28.09.2007 – 1 imm. schwytany (foto), Żółwiniec, pow. elbląski
(C. Nitecki, J. Typiak, Z. Pągowski).
POMORSKIE: 07.10.08. – 1 os. (fono), ujście Wisły, pow. gdański (P. Malczyk, Z. Kajzer, S.
Rubacha).
ZACHODNIOPOMORSKIE: 09.10.08. – 1 imm. schwytany (foto), Bukowo/Kopań, pow.
sławieński (J. Chruściel, A. Rogacińska, P. Zientek), 11.11.08. – 1 imm. schwytany
(foto) tamże (W. Busse i inni).
✧ Stwierdzenie listopadowe jest najpóźniejszym w kraju.

„Pierwiosnek syberyjski” *Phylloscopus collybita tristis*

25/25, 1/1

ZACHODNIOPOMORSKIE: 21.10.08. – 1 os. schwytany (foto), Bukowo/Kopań, pow. sławień-
ski (G. Zaniewicz, J. Chruściel, A. Rogacińska).

Pomurnik *Tichodroma muraria*

DOLNOŚLĄSKIE: 05.–16.11.08. – 2 os. (fot. 18), 02. i 07.12.08. – 1 os., Wojcieszów, pow.
złotoryjski (K. Struś i inni, www.birdwatching.pl).

Dzierzba pustynna *Lanius isabellinus*

5/5, 1/1

WIELKOPOLSKIE: 29.09.–07.10.08. – 1 ♀ wykazująca cechy podgatunku *L. i. isabellinus*
(fot. 19), zb. Wonieść (T. van Mierlo i inni).

Dzierzba czarnoczelna *Lanius minor*

LUBELSKIE: 29.05.–09.06.08. – 1 para lęgowa (foto), pow. bialski (D. Krupiński i inni).
MAZOWIECKIE: 30.05.08. – 1 para, 01.06.08. – 1 ♂ (foto), pow. wołomiński (P. i J. Stolarz).
PODLASKIE: 25.05.08. – 1 para (foto), gniazdowanie niepewne, pow. białostocki (M. Pola-
kowski i inni).
ŚLĄSKIE: 14.06.08. – 1 ♂ (foto), pow. zawierciański (K. Dudzik, R. Dobosz).

Czczotka tundrowa *Carduelis hornemanni*

ca 117/459, 10/12

MAZOWIECKIE: 28.12.2007 – 1 ♂, Łomianki, pow. warszawski zachodni (D. i J. Gawroń-
scy).

Fot. 18. Pomurnik *Tichodroma muraria*, Wojcieszów, listopad–grudzień 2008 (fot. J. Lontkowski) – Wallcreeper, Wojcieszów, November–December 2008

Fot. 19. Dzierzba pustynna *Lanius isabellinus*, zb. Wonieść, wrzesień–październik 2008 (fot. M. Skąpski) – Isabelline Shrike, Wonieść Reservoir, September–October 2008

Fot. 20. Krzyżodziób sosnowy *Loxia pytyopsittacus*, Łeba, grudzień 2008 (fot. G. Neubauer) – Parrot Crossbill, Łeba, December 2008

POMORSKIE: 07.03.2007 – 1 os. (foto), Leszkowy, pow. gdański (G. Neubauer).

KUJAWSKO-POMORSKIE: 17.12.08. – 1 os. (foto), Gołębiewo, pow. grudziądzki (M. Przy-
stański).

POMORSKIE: 04.11.08. – 1 ad. schwytany (foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (A
Janczyszyn, G. Bela, A. Kośmicki), 06.11.08. – 1 imm. schwytany (foto), tamże (A. Ko-
śmicki, A. Janczyszyn), 09.11.08. – 1 imm. schwytany (foto) tamże (G. Bela, A. Jan-
czyszyn, M. Wybraniec), 11.11.08. – 1 imm. schwytany (foto) i 1 ♀ (foto) tamże (A.
Janczyszyn, G. Bela, M. Baran), 13.11.08. – 1 imm. i 1 os. schwytane (foto) tamże (A.
Kośmicki, R. Bobrek); 19.12.08. – 1 os. (foto), rez. Ptasi Raj, pow. gdański (Z. Kajzer);
31.12.08. – 1 os., Łeba, pow. lęborski (G. Neubauer).

WIELKOPOLSKIE: 26.03.08. – 1 os. (foto), Skęczniew, pow. turecki (M. Faber).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 13.11.08. – 1 os. (foto), Reclaw, pow. kamieński (Z. Kajzer).

Krzyżodziób sosnowy *Loxia pytyopsittacus*

POMORSKIE: 31.12.08. – 4 ♂♂ i 3 ♀♀ albo imm. (fot. 20), Łeba, pow. lęborski (G.
Neubauer).

✧ Obserwacje stad tego gatunku należą do wielkiej rzadkości. Podobnej obserwacji dokonano
ostatnio w marcu 2002 (Komisja Faunistyczna 2003).

Poświerka *Calcarius lapponicus*

ZACHODNIOPOMORSKIE: 23.10.2007 – 1 ♂ (foto), Pogorzelica, pow. gryficki (M. Jasiński).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 31.03.08. – 1 ♂ (foto), Karsiborska Kępa, pow. Świnoujście,
24.10.08. – 1 os. tamże (Z. Kajzer).

Kategoria D (pochodzenie niepewne – *uncertain origin*)

Gęś tybetańska *Anser indicus*

48/80, 5/5

ZACHODNIOPOMORSKIE: 10.–11.10.2007 – 1 os. (foto), Wiejkowo, pow. kamieński (M. Jasiński, S. Guentzel).

LUBUSKIE: 29.05.08. – 1 ad. (foto), PN Ujście Warty, pow. sulęciński (R. Kruszyk).

MAZOWIECKIE: 15.03.08. – 1 ad. (foto), Model, pow. gostyński, 19.06.08. – 1 ad. (foto), Kępa Kamińska, pow. płocki (P. Kozanecki).

PODLASKIE: 09.04.08. – 1 ad. (foto), Krzewo, pow. łomżyński (A. Gorczewski, G. Grygoruk).

ŚWIĘTOKRZYSKIE: 27.09.08. – 1 ad. (foto), Biechów, pow. buski (M. Jantarski).

Bernikla północna *Branta hutchinsii*

2/2, 1/1

WIELKOPOLSKIE: 24.02.08. – 1 os., Objezierze, pow. obornicki (S. i I. Odrzykoscy, K. Drab).

Kapturzik *Lophodytes cucullatus*

6/6, 1/1

PODLASKIE: 25.02.08. – 1 ♂ (foto), Końcowizna, pow. białostocki (G. Grygoruk i inni).

Kategoria E (pojaw nienaturalny – *unnatural occurrence*)

Łabędź czarny *Cygnus atratus*

DOLNOŚLĄSKIE: 12.07.–11.09.2007 – 1 ad. (foto), Nowy Dwór, pow. oławski oraz

OPOLSKIE: 15.09.–pocz. 12.2007 – tenże w pow. pow. brzeskim i namysłowskim (M. Stajszczyk i inni).

DOLNOŚLĄSKIE: 16.04.–20.10.08. – 1 ad., Nowy Dwór, pow. oławski (M. Stajszczyk, A. Andrzejczyk).

KUJAWSKO-POMORSKIE: 11.10.08. – 1 ad. (foto), Występ, pow. nakielski (B. Rudzinek i inni).

MAŁOPOLSKIE: 15.01.08. – 1 ad. (foto), Oświęcim (pow.) (S. Gacek); 11.–13.03.08. – 1 ad. (foto), Przeręb, pow. oświęcimski (D. Wiehle, P. Strzałka).

OPOLSKIE: 28.02. i 13.09.08. – 1 ad., Bielice, pow. namysłowski (M. Stajszczyk);

31.03.08. – 1 ad., Ptakowice, pow. brzeski (M. Stajszczyk, A. i M. Andrzejczyk);

16.04.–26.08.08. i 20.10.08. – 1 ad., Nowy Dwór, pow. oławski (M. Stajszczyk, A.

Andrzejczyk); 05.09.–11.10.08. – 1 ad. (foto), Barucice, pow. brzeski (A. Andrzej-

czyk), 19.10.08. – tenże, Dębnik, pow. namysłowski (K. i I. Żyśko).

ŚLĄSKIE: 13.–15.06.08. – 1 ad. (foto), Wielikąt, pow. wodzisławski (D. i A. Szyra, M. Buchalik).

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 25.10.–04.11.08. – 4 ad. (foto), Ryn, pow. giżycki (K. Pawlukojć, E. Witek-Pawlukojć, P. Klukiewicz).

WIELKOPOLSKIE: 13.–14.05.08. – 1 ad. (foto), Buntowo, pow. złotowski (A. Konopka, J.

Barteczka, B. Rudzinek); 19.10.–09.11.08. – 1 ad. (foto), Smogulec, pow. wągrow-

iecki (B. Rudzinek i inni).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 04.08.08. – 1 ad. (foto), Karsibór, pow. Świnoujście (T. Grabowski, Ł. Ławicki).

✧ Większość stwierdzeń dotyczy tych samych kilku przemieszczających się osobników.

Karolinka *Aix sponsa*

DOLNOŚLĄSKIE: 16.02.08. – 1 ♂ (foto), Wrocław (T. Maszkało, P. Kwaśniewicz).

ŁÓDZKIE: 03.–17.01.08. – 1 ♀ (foto), Ozorków, pow. zgierski (T. i K. Musiał).

MAŁOPOLSKIE: 17.01. i 03.02.08. – 1 ♂ (foto), Krzeszowice, pow. krakowski (K. i J. Noworyta i inni).

MAZOWIECKIE: 26.01.–23.11.08. – 1–3 ♂♂ (foto), Konstancin-Jeziorna, pow. piaseczyński (M. Rejmer).

ŚLĄSKIE: 22. i 30.03.08. – 1 para (foto), Wielikąt, pow. wodzisławski (M. Buchalik i inni); 14.04.08. – 1 ♀ (foto), Chorzów (pow.) (M. Buchalik).

ŚWIĘTOKRZYSKIE: 13.11.08. – 1 para, Kielce (M. Wachecki).

WIELKOPOLSKIE: 17.01.08. – 1 ♀ (foto), Kalisz (pow.) (T. Pietrzak); 26.10.08. – 2 ♂♂ i 1 ♀ (foto), Poznań (T. Kniola i inni).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 04.09.08. – 1 ♂ (foto), Międzyzdroje, pow. kamieński (R. i B. Kruszyk); 30.09.08. – 1 ♂ (foto), Kołobrzeg (pow.) (R. Rudzionek).

Świstun chilijski *Anas sibilatrix*

PODLASKIE: 05.–08.05.08. – 1 ♂ (foto), Brzostowo, pow. łomżyński (M. Polakowski i inni).

Cyraneczka żółtodzioba *Anas flavirostris*

ŚLĄSKIE: 30.06.08. – 2 ad. wykazujące cechy *A. f. flavirostris/oxypetra* i *A. f. andium/altipetens* (foto), Wielikąt, pow. wodzisławski (J. Betleja).

Rożeniec białolicy *Anas bahamensis*

POMORSKIE: 27.–29.09.08. – 2 ad. (foto), Gdynia Chwarzno (P. Senn).

Raróg *Falco cherrug*

LUBUSKIE: 28.08.08. – 1 juv. martwy (foto), Bronowice, pow. strzelecko-drezdenecki (P. Czechowski).

✧ Ptak pochodził z hodowli sokolniczej w Czechach.

Aleksandretta obroźna *Psittacula krameri*

ŚLĄSKIE: 21.10. i 07.12.08. – 1 ♂ (foto), zb. Pogoria III, pow. Dąbrowa Górnicza (P. Kmiecik i inni).

Aneks: Obserwacje nieakceptowane – *Not accepted records*

♦ *Anser erythropus*: 08.03.08. – 1 ad. (foto), Ułęż, woj. lubelskie; 25.03.08. – 1 os. (foto), Góra Strękowa, woj. podlaskie; 21.10.08. – 1 ad. (foto), zb. Wonieść, woj. wielkopolskie. ♦ *Anser caerulescens*: 13.04.08. – 5 ad., Zb. Turawski, woj. opolskie. ♦ *Aythya nyroca*: 10.05.–08.08.08. – 1 para (foto), gniazdowanie niepewne, Zgliniec, woj. wielkopolskie. ♦ *Histrionicus histrionicus*: 05.12.2006 – 1 ♀, Zb. Dobczycki, woj. małopolskie. ♦ *Gavia immer*: 29.12.08. – 1 os. (foto), Słup, woj. dolnośląskie. ♦ *Pelecanus onocrotalus*: 03.08.08. – 1 os., Zb. Czchowski, 04.08.08. – 2 os., Bystra, woj. małopolskie. ♦ *Egretta alba modesta*: 18.08.08. – 1 ad. (foto), Zb. Turawski, woj. opolskie; 08.–09.11.08. – 1 os. (foto), Objezierze, woj. wielkopolskie. ♦ *Elanus caeruleus*: 12.07.2001 – 1 ad., Nadrybie, woj. lubelskie. ♦ *Circaetus gallicus*: 30.10.2007 – 1 os., Adolfin, woj. małopolskie; 09.08.08. – 1 os., Jurkowo, woj. warmińsko-mazurskie; 16.08.08. – 1 os., Jeziorowskie, woj. warmińsko-mazurskie. ♦ *Circus macrourus*: 30.01.08. – 1 ♀ ad., Łęczycza, woj. łódzkie; 01.04.08.

– 1 imm. (foto), Krynica Morska, woj. pomorskie; 27.04.08. – 1 ♀ ad., Kuźnica, woj. pomorskie.
 ♦ *Buteo rufinus*: 01.09.08. – Tuszów Narodowy, woj. podkarpackie. ♦ *Aquila clanga*: 04.07.2002 – 1 ad., Nadrybie, woj. lubelskie. ♦ *Aquila heliaca*: 08.06.08. – 1 ad., Cisówka, woj. podlaskie.
 ♦ *Aquila pennata*: 06.09.2006 – 1 os. (odm. jasna; foto), Wydma Mołozewska, woj. mazowieckie; 11.05.08. – 1 os. (odm. ciemna), Kosobudy, woj. lubelskie. ♦ *Falco cherrug*: 20.08.2003 – 1 ad., Sucha Beskidzka, woj. małopolskie; 16.09.08. – 1 ad., Łęg Przedmiejski, woj. mazowieckie. ♦ *Galinago media*: 30.05.–10.06.08. – 4–5 ♂♂, gniazdowanie niepewne, 13.–28.06.08. – 14 ♂♂, gniazdowanie niepewne, woj. podlaskie. ♦ *Limosa limosa islandica*: 18.05.08. – 1 ♂ (foto), Przeręb, woj. małopolskie. ♦ *Larus ichthyaetus*: 29.03.08. – 1 os. (foto), Przeręb, woj. małopolskie.
 ♦ *Sterna paradisaea*: 30.05.2004 – 1 ad., Sztynort, woj. warmińsko-mazurskie; 18.04.08. – 1 ad. (foto), Brzostowo, woj. podlaskie. ♦ *Merops apiaster*: 06.06.08. – 2 norki (foto), gniazdowanie niepewne, woj. wielkopolskie; 07.06.08. – 5 ad., gniazdowanie niepewne, woj. podlaskie. ♦ *Melanocorypha calandra*: 01.09.08. – 1 os. (foto), Staw, woj. wielkopolskie. ♦ *Motacilla flava feldegg*: 25.04.–27.06.08. – 1 ♂ lęgowy, Trzciana, woj. podkarpackie. ♦ *Motacilla citreola*: 30.04.08. – 1 imm. (foto), Zagroby, woj. mazowieckie. ♦ *Monticola saxatilis*: 15.08.08. – 1 os., Bukowe Berdo, woj. podkarpackie. ♦ *Oenanthe pleschanka*: 21.05.08. – 1 ♀ (foto), Kalisz, woj. wielkopolskie.
 ♦ *Acrocephalus melanopogon*: 14.06.08. – 1 ♂ (fona, wideo), Łączany, woj. małopolskie; 08.07.08. – 1 ad., Rzędzany, woj. podlaskie. ♦ *Acrocephalus paludicola*: 22.05.–27.06.2007 – 8 par lęgowych, gniazdowanie niepewne, Klimkówka, woj. podkarpackie. ♦ *Serinus citrinella*: 25.09.08. – 1 juv., Książ, woj. opolskie. ♦ *Carduelis hornemanni*: 27.05.2005 – oskub 1 os., Kaliszki, woj. mazowieckie; 06.02.08. – 1 ad. (foto), Poznań Szczepankowo, woj. wielkopolskie. ♦ *Piniicola enucleator*: 10.09.08. – 1 os. (foto), Góry Stołowe, woj. dolnośląskie. ♦ *Calcaeus lapponicus*: 12.10.08. – 1 os., Krupy, woj. zachodniopomorskie. ♦ *Emberiza cia*: 11.07.08. – 1 os. (foto), Kurzętnik, woj. warmińsko-mazurskie. ♦ *Emberiza melanocephala*: 29.05.1999 – 1 ♂ ad., Lublin, woj. lubelskie.

Rewizje – Revisions

Phalacrocorax aristotelis

08. i 16.09.2000 – 1 ad., zb. Wonieść, pow. kościański, woj. wielkopolskie (M. Polakowski, M. Lewandowski, J. Ratajczak).

Stwierdzając niezgodność obu opisów z wyglądem szaty spoczynkowej oraz możliwość pomyłki z nietypowym kormoranem *Ph. carbo*, oznaczenie gatunku uznano za niepewne.

Larus melanocephalus

18.06.1994 – 1 subad., Toruń (pow.), woj. kujawsko-pomorskie (G. Neubauer, M. Maniakowski).

W myśl autorewizji obserwatorów oznaczenie gatunku uznano za błędne, zaś na podstawie odnalezionych zdjęć oraz notatek terenowych ptaka oznaczono jako dorosłą mewę preriową *Larus pipixcan*.

Motacilla flava flavissima

18.04.1992 – 1 ♂, Sielec, pow. ropczycko-sędziszowski, woj. podkarpackie (M. Filipek).

07.05.1995 – 1 ♂, Zb. Mietkowski, woj. dolnośląskie (G. Orłowski, A. Szudis).

16.05.1998 – 1 ♂ (foto), Pobiedziska, pow. poznański, woj. wielkopolskie (M. Białek).

01.09.1998 – 1 ♂, Topornica, pow. zamojski, woj. lubelskie (P. Stachyra, T. Kobylas).

16.05.1999 – 1 ♂, zb. Wonieść, pow. kościański, woj. wielkopolskie (J. Stępniewski, N. Reneerkens).

31.08.1999 – 3 ♂♂, Topornica, pow. zamojski, woj. lubelskie (P. Stachyra).

07.05.2000 – 1 ♂, dolina Proсны, pow. pleszewski, woj. wielkopolskie (E. Markiewicz).

Wobec potwierdzonego faktu, że podgatunki *flavissima* i *lutea* wykazują identyczny zakres zmienności indywidualnej (Alström et al. 2003), co uniemożliwia identyfikację osobników spotykanych

poza arealem lęgowym, we wszystkich powyższych przypadkach skorygowano oznaczenie na alternatywne w brzmieniu: *M. f. flavissima/lutea*.

Motacilla alba yarrellii

01.04.1995 – 1 ♀ albo ♂ subad., Przemków, pow. polkowicki, woj. dolnośląskie (A. Chlebowski, S. Owczarek, A. Szlachetka).

24.06.2001 – 1 os., Frombork, pow. braniewski, woj. warmińsko-mazurskie (M. Bełłot).

09.04.2005 – 1 os. (foto), Sypin, pow. łęczycki, woj. łódzkie (M. Faber).

W ramach zaostżenia kryteriów akceptacji przyjęto założenie, że pewne rozpoznawanie podgatunków pliszki siwej możliwe jest tylko u typowych samców o wyrazistych cechach diagnostycznych. Zgodnie z tym w powyższych przypadkach oznaczenie podgatunku uznano za niepewne bądź niemożliwe.

Emberiza melanocephala

29.04.1984 – 1 ♂ ad., Kielce Białogon, woj. świętokrzyskie (J. Sygocki).

Ponowna analiza zgłoszenia wykazała, że podany opis zawiera niezgodności i nie odpowiada aktualnym kryteriom akceptacji, wobec czego oznaczenie gatunku uznano za niemożliwe. Należy dodać, że opis zamieszczony w publikacji (Sygocki & Wilniewczyc 2003) różni się od tego w zgłoszeniu.

Summary: Rare birds recorded in Poland in 2008

This report includes 393 accepted records from 2008, as well as 54 earlier ones, concerning 92 species and subspecies. One new species for Poland – the Franklin's Gull *Larus pipixcan* – has been recorded already in 1994, but at that time miscalled as a Mediterranean Gull. Highlights of the year were: the first certain record of the British subspecies of the Lesser Black-backed Gull *Larus fuscus graellsii* and the third of the Norwegian subspecies *L. f. intermedius*, the second record of the Black Scoter *Melanitta americana*, the second and third of the Slender-billed Gull *Larus genei*, the third and fourth of the Spotted Sandpiper *Actitis macularius*, the fourth of the Pacific Golden Plover *Pluvialis fulva* and Siberian Stonechat *Saxicola maurus*, the fourth and fifth of the Ring-necked Duck *Aythya collaris*, and the sixth of the Isabelline Shrike *Lanius isabellinus*. Furthermore, seven specimens of the Atlantic subspecies of the Cormorant *Phalacrocorax carbo carbo* have been found at the Polish coast in 1986–1998. Noteworthy are also four records of the Kentish Plover *Charadrius alexandrinus*, as well as the record-high numbers of: the Red-breasted Goose *Branta ruficollis* (19), Lesser White-fronted Goose *Anser erythropus* (16), Great Northern Diver *Gavia immer* (6), Great Black-headed Gull *Larus ichthyaetus* (13), and Blyth's Reed Warbler *Acrocephalus dumetorum* (8).

Records of each species are first presented regionally in alphabetic order of the provinces, afterwards chronologically; they contain: date, number of individuals, sex and age (if known), documentation if present (photo, phono, video, specimen, etc.), location, district, and in brackets names up to three observers, further brief comments and references in some cases. The number codes following the species name mean: the first one – number of records slash number of individuals till 2007 inclusive, the second one – number of records slash number of individuals in 2008; "ca" means approximate number of records or individuals, "n" instead of a number – unknown number of those. The report includes an appendix (Aneks) containing records not accepted, and a list of revisions, i.e. reconsidered records.

Literatura

Alström P., Mild K., Zetterström B. 2003. Pipits and Wagtails of Europe, Asia and North America. Christopher Helm, London.

Faber M. (w druku). Zimowanie orlicy *Larus ichthyaetus* w środkowej Polsce.

Komisja Faunistyczna 2003. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2002. Not. Orn. 44: 195–219.

Komisja Faunistyczna 2004. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2003. Not. Orn. 45: 169–194.

- Komisja Faunistyczna 2008. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2007. Not. Orn. 49: 81–115.
- Malczyk P., Kajzer Z., Ławicki Ł., Rubacha S. 2009. Drugie stwierdzenie mewy cienkodziobej *Larus genei* w Polsce. Not. Orn. 50: 48–50.
- Meissner W., Bzoma S. 2009. Pierwsze lęgi bernikli kanadyjskiej *Branta canadensis* w Polsce oraz problemy związane ze wzrostem jej liczebności na świecie. Not. Orn. 50: 21–28.
- Sygocki J., Wilniewicz P. 2003. Trzecie stwierdzenie trznadla czarnogłowego *Emberiza melanocephala* w Polsce. Kulon 2: 49–50.
- Tomiałojć L., Stawarczyk T. 2003. Awifauna Polski. Rozmieszczenie, liczebność i zmiany. PTPP „pro Natura”, Wrocław.
- Wilniewicz P. 2000. Pierwsze stwierdzenie „markaczki amerykańskiej” *Melanitta nigra americana* w Polsce. Not. Orn. 41: 171–172.

Errata do poprzednich raportów

- Raport nr 23, s. 108, wiersz 1 od góry: zamiast LUBUSKIE powinno być DOLNOŚLĄSKIE.
- Raport nr 23, s. 115, wiersz 9 od dołu: zamiast Wisiak powinno być Wasiak.
- Raport nr 23, s. 124, wiersz 18 od góry: w kodzie liczbowym zamiast 1/1 powinno być 0/0.
- Raport nr 24, s. 83, wiersz 5 od dołu: zamiast 13/44 powinno być 13/34.
- Raport nr 24, s. 86, wiersz 2 od dołu: zamiast 08.09.07. powinno być 30.08. i 08.09.07.
- Raport nr 24, s. 88, wiersz 1 od góry: zamiast Szeroka, pow. Jastrzębie Zdrój powinno być Jastrzębie Zdrój (pow.).
- Raport nr 24, s. 88, wiersz 5–6 od dołu: pozycja 14.–15.05.07. – 1 ad. (foto), Przeręb, pow. oświęcimski (D. i K. Wiehle i inni) dotyczy ibisa kasztanowatego *Plegadis falcinellus*, a odkrywcą ptaka był M. Faber z innymi.
- Raport nr 24, s. 99, wiersz 4 od dołu: zamiast 30.11.07. powinno być 30.11.–09.12.07.
- Raport nr 24, ss. 107–108: na fot. 21 pokazano omyłkowo trzcinniczka kaspijskiego *Acrocephalus agricola* ze Zglińca, a na fot. 22 tamaryszkę *A. melanopogon* ze Stawna.

Komisja Faunistyczna SO PTZool
Sienkiewicza 21, 50-335 Wrocław
stawar@biol.uni.wroc.pl